

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

од Осумдесет и седмата седница на Собранието на Република
Македонија, одржана на 25 март 1998 година

Скопје, март 1998 година

**87 (ОСУМДЕСЕТ И СЕДМА) СЕДНИЦА НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ОДЖАНА НА 25 МАРТ 1998Г.**

Дискутантанти:

1. БИЉАЛИ МЕРСЕЛ – 43, 47
2. БЕЏЕТИ АБДУМЕНАФ – 2,8,9,22 (м. За сообр.)
3. ВИДИМЧЕ КИРЕ – 6, 8
4. ИВАНОВСКИ АЛЕКСАНДАР – 14
5. ЛАЗАРЕВСКИ МИРКО – 61
6. ПЕТКОВСКИ ТИТО – 1.. (води седница)
7. ПУРДЕ НАЦИ – 49, 53
8. СТАНКОВСКИ ВЛАДИМИР – 9, 10, 11
9. ТАНТАРОВ ВЕЉО – 12, 13, 14
10. ТРАЈКОВ РИСТО – 21
11. ШАКИРИ ХИСНИ – 55, 56, 60

ДНЕВЕН РЕД: стр:-4

- Точка1-СТР.15- Закон за превозниците
го повлекува прат. А. Иванов
- Точка.2-стр.15-ратиф.
- Т.3-СТР.17- Ратиф.
- Т.4-стр.18 -II-
- Т.5-стр.20 -II -
- Т.6-стр.25 -II -
- Т.7-стр.27 -II -
- Т.8-стр.29 -II -
- Т.9-стр.30 -II -
- Т.10-стр.32 -II -
- Т.11-стр.33 -II -
- Т.12-стр.35 -II -
- Т.13-стр.37 Автен. Тол.
- Т.14-стр.39 избор на су.
- Т.15-стр.42
- Т.16-стр.42
- Т.17-стр.43 Изв.на анкет.Ком.за
Гостивар(расправа)

-СЕДНИЦАТА ПРОДОЛЖУВА-

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

од Осумдесет и седмата седница на Собранието на Република Македонија, одржана на 25 март 1998 година

Седницата се одржа во Собранието на Република Македонија сала 1, со почеток во 13,10 часот.

Седницата ја отвори и со неа раководеше Тито Петковски, претседател на Собранието на Република Македонија.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ја отворам Осумдесет и седмата седница на Собранието на Република Македонија.

Пратениците Звонко Каров, Димче Настоски, Алил Џафероски, Иван Бојков, Јане Ангелов, Драгољуб Поповиќ, Димитрија Поповски и Зоре Темелковски ме известиа дека од оправдани причини не се во можност да присуствуваат на седницата.

Констатирам дека на седницата присуствува мнозинство пратеници на Собранието и дека Собранието може полноважно да одлучува.

На седницата се поканети и претседателот и членовите на Владата на Република Македонија и претседателот на Републичкиот судски совет.

Дами и господа пратеници,

На 24 март 1998 година почина Павле Георгиевски, поранешен потпретседател на Собранието на Република Македонија.

Господинот Георгиевски е роден 1937 година во село Дихово Битолско.

Тој беше претседател на Собранието на општина Битола, делегат во Собранието, претседател на Општествено - политичкиот собор и потпретседател на Собранието на Република Македонија.

I/2.- ДВ/НД

Ве молам со едноминутно молчење да му одадеме почит.

Слава му.

Пратениците Исмет Рамадани и Нано Ружин, поднесоа предлози на одлуки за огласување избор на судија на Основниот суд во Прилеп и избор на претседател на Основниот суд во Прилеп и предлагаат тие да бидат разгледани на оваа седница.

Кој е за предлогот молам да крене рака? (65 пратеници)

Дали има некој против? (Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека предлогот е усвоен.

Владата на Република Македонија предлага на оваа седница по итна постапка да се донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за телекомуникации.

Предлогот на законот Ви е поделен.

Го молам претставникот на Владата да ја образложи основната и неодложна потреба од итно донесување на овој закон.

Има збор господинот Абдуменаф Беџети, министер за сообраќај и врски.

АБДУМЕНАФ БЕЏЕТИ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници, Владата на последната седница го утврди текстот на предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за телекомуникации и го замолува Парламентот на првата седница односно денес да го разгледа и да го усвои текстот на законот по итна постапка од причини што вие знаете дека е започнат процесот на приватизација на Јавното претпријатие Македонски телеком и потребата за вклучување пред приватизациониот процес на финансиски и други вложувачи, поточно придружници во овој процес.

I/3.-

Заради таа потреба течат преговорите со меѓународните финансиски организации, поточно меѓународната финансиска корпорација и еден од условите кон нив за да биде усвоен договорот помеѓу меѓународната финансиска корпорација и Владата на Република Македонија е и донесувањето на Законот за измена и дополнување на Законот за телекомуникации.

Овој предлог закон претставува усогласување на нашиот закон за телекомуникации донесен во 1996 година со постојните законски прописи од земјите членки на Европската унија.

Од таа причина, бидејќи на 6 април бордот на Меѓународната финансиска корпорација ќе го разгледува проектот кога ќе донесува одлука за да се пристапи во преговорите со нашата Влада за приклучување во претприватизационен процес, предуслов е на тоа донесување и усогласување на овој закон. Од таа причина го молам Собранието да го разгледа и да го усвои Предлогот на законот за измена и дополнување на Законот за телекомуникации.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Кој е за предлогот на Владата молам да крене рака? (65 пратеници).

Дали има некој против? (2 пратеници)

Дали некој се воздржува од гласање? (5 пратеника)

Констатирам дека Собранието го усвои предлогот на Владата.

Законодавно - правната комисија предлага дневниот ред на оваа стеница да се дополни со барање автентично толкување на членот 111 од Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, поднесен од Балканска банка - АД Скопје.

Барањето и извештајот на Законодавно-правната комисија Ви се поделени.

I/4.-

Кој е за предлогот, молам да крене рака? (70 пратеници)

Дали има некој против? (Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (Никој)

Констатирам дека е усвоен предлогот на Законодавно-правната комисија.

Според тоа за денешната седница го предлагам следниот дневен ред:

1. Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за телекомуникации.

2. Предлог на закон за празниците на Република Македонија;

3. Предлог за донесување на закон за ратификација на финалниот документ на Европската конференција за енергетската повелба, со Предлог на закон;

4. Предлог за донесување на закон за ратификација на Спогодбата за взаемна административна помош меѓу Македонската Влада и Француската Влада за спречување, истрага, утврдување и санкционирање на царинските прекршоци, со Предлог на закон;

5. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Владата на Република Франција за поттикнување и заемна заштита на инвестиции, со Предлог на закон;

6. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Владата на Италијанската Република за консолидирање на одредени дополнителни, со Предлог на закон;

7. Предлог за донесување на закон за ратификација на Спогодбата меѓу Македонската Влада и Владата на Република Полска за меѓународен патен превоз, со Предлог на закон;

8. Предлог за донесување на закон за ратификација на

Спогодбата за соработка во областа на заштитата на животната средина и природата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Руската Федерација, со Предлог на закон;

9. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за екстрадиција, со Предлог на закон;

10. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за меѓусебно извршување на судски одлуки во кривичните предмети, со Предлог на закон;

11. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за правна помош во граѓанските и кривичните предмети, со Предлог на закон;

12. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за одбегнување на двојното оданочување по однос на данок доход и данокот на капитал и за заштита од фискална евазија, со Предлог на закон;

13. Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за соработка во областа на заштитата на растенијата, со Предлог на закон;

14. Барање за давање на автентично толкување на членот 111 од Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, поднесен од Балканска банка - А.Д. Скопје;

I/6.-

15. Предлог за избор на судии во Основните судови, Берово, Гевгелија, Гостивар, Делчево, Скопје 11 - Скопје, Тетово и Штип,

16. Предлог на одлука за огласување избор на судија на Основниот суд во Прилеп;

17. Предлог на одлука за огласување избор на претседател на Основниот суд во Прилеп;

18. Извештај на Анкетната комисија на Собранието на Република Македонија за согледување на евентуалните пречекорувања на овластувањата при интервенцијата на полицијата во Гостивар на 9 јули 1997 година.

Дали има некој предлог за изменување и дополнување на дневниот ред?

КИРЕ ВИДИМЧЕ;

Во името на Пратеничката група на ЛДП предлагам дневниот ред на оваа седница да се дополни со точката - Разгледување на информација за состојбите во врска со исплатата на таканаречените 8% закинати од пензионерите што остварија право на пензија, заклучно со 31.XII.1994 година.

Како што ви е познато со Законот за исплата на плати и пензии кој се применуваше во 1993 и 1994 година, пензиите во јануари 1994 година се исплатуваа во висина на декемврискиот износ од 1993 година, намален за 8%. Ваквото намалување во стартот денеска претставува исплата на пензиите намалени за нешто повеќе од 30%.

Претходниот цитираниот закон односно одредбата која го регулираше ова прашање беше укината од Уставниот суд на РМ, откако беше оценето дека е противуставно.

1/7.-

Иако Врховниот суд на РМ, донесе пресуди во корист на пензионерите истите не беа реализирани од страна на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, односно корисниците на пензија не го добија делот што им беше закинат. Ова не се случи и тогаш кога пропадна иницијативата на Фондот за барање, заштита на законитоста, по донесените пресуди на Врховниот суд.

Наместо спроведување на пресудите на судот разгледувајќи ја Иницијативата на фондот, мнозинството од Собранието на РМ, даде толкување на соодветната одредба од Законот за пензиско инвалидско осигурување, патем да напоменам пратениците на ЛДП не гласаа за ова, со цел да се изигра спроведувањето на пресудите на Врховниот суд за враќање на она што на пензионерите им беше законато.

Корисниците на пензија не се откажаа од таканаречените 8% затоа што тоа се нивни пари. Така на пример во Подрачните единици во Битола и Скопје веќе се поднесени голем број на барања, а некои пензионери го чекаат исходот од поднесените тужби пред надлежниот суд.

Зачудува инертниот однос на ресорното министерство и на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување како и на Владата по однос на ова извонредно значајно прашање, по, и онака нискиот стандард на армијата корисници на пензии и прашање кое ја детерминира правната држава. Затоа предлагам, во името на мојата пратеничка група, на оваа седница да се достави Информација, која ќе се разгледува па и ние како пратеници да знаеме до каде се работите со овие таканаречени 8%.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Молам, претставникот на Владата да се произнесе по овој предлог.

Има збор господинот Абдуменаф Беџети.

АБДУМЕНАФ БЕЏЕТИ:

Владата не може да прифати на оваа седница да расправа по однос на Информацијата за исплатата на разликата од 8% во однос на пензиите од причина што е комплексна информација, но се обврзува да подготвува информации и на една од наредните седници да му ја достави за лично информирање на пратеникот.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Господинот Видимче дали е задоволен од одговорот, од мислењето на Владата во врска со оваа информација.

КИРЕ ВИДИМЧЕ:

Во основа продолжува праксата на нас пратениците да ни се сугерира како ние да се однесуваме.

Јас повторувам, Пратеничката група на ЛДП бара Информација од Владата која ќе биде на дневен ред на оваа седница и за која ние како пратеници на овој Парламент ќе расправаме. Јас лично како Кире Видимче не барам информација за мое сознание, туку бараме како пратеничка група таа информација да ја добиеме овде во Парламентот.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ве молам дали прифаќате одговорот на министерот, за наредната седница, не на оваа седница, Информацијата, а Собранието ќе одлучи.

КИРЕ ВИДИМЧЕ:

Јас би прифатил доколку биде одговорот за наредната седница.

Јас чув одговор на некоја од наредните седници. Доколку значи наредната прифаќам да биде и наредната, но не да биде некоја од наредните.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Наредната седница е закажана за 8 април.

АБДУМЕНАФ БЕЏЕТИ:

Ние мислиме дека Владата неможе за 8 април да изготви таква информација затоа што сеуште судската процедура во однос на бресликата од 8% на пензиите е во тек. Додека не заврши судската постапка Владата неможе да се изјасни односно неможе да се претрчи пред судската власт.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Господинот Станковски има процедурално прашање.

ВЛАДИМИР СТАНКОВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги, почитувани министри, Процедурално во врска со ова прашање, многу важен за пензионерите и за цела Република Македонија.

Ако се сеќавате вие, вие можеби не се сеќавате бидејќи имате кратко паметење.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Немојте така ве молам.

ВЛАДИМИР СТАНКОВСКИ:

Меѓутоа, пензионерите се сеќаваат дека на 59-та седница одржана на 13 февруари 1997 година, јас во името на Пратеничката група на ЛДП го поставив истото барање односно барање за Информација што станува со пензиите што треба да им се исплатат на пензионерите. Власта продолжува во исти стил. Сега господинот министер договори во исти стил.

(Дофрлување од место)

ВЛАДИМИР СТАНКОВСКИ:

Јас ве молам господине ако сакате заземете го местото на Тито Петковски, да раководите со седницата. Не е прв пат да се дофрлува од место и тоа од исто лице. Тоа е толкав примитивизам што.....

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Немојте ве молам. Прво вие ги навредивте пратениците, рековте пратениците имаат кратко памтење. Немојте ве молам. Ако имате процедурална интервенција продолжете, а за ова прашање нема потреба од дебати.

ВЛАДИМИР СТАНКОВСКИ:

За ова прашање уште еднаш ќе ве потсетам дека на 13 февруари 1997 година на овој Парламент беше упатено барање за информација до Владата што станува со пензиите односно со тие 8 проценти за пензиите кои треба да ги добијат пензионерите. Одговорот беше ист, јас овде го имам стенограмот и ќе ви го прочитам тој стенограм. Тогаш одговори актуелниот министер г-динот Беќир Жута, го одговори следното:

"Почитуван претседателе,(мисли на Вас господине претседателе) Владата не може да го прифати овој предлог на денешната седница да се даде информација за одлуката на Врховниот суд од причини што таа одлука се однесува за фондот за пензиско и инвалидско осигурување Фондот сеуште го нема примено решението донесено од страна на Врховниот суд ниту го има проучено (итн., да не ве задржувам), Владата ќе го расправа проблемот во сите димензии и тежини за да може да види кои последици ги има и која одлука за тоа ќе донесе последен збор. Јас ве молам, тоа би било прејудицирање на работи за документ со кој сеуште Владата не располага ниту фондот за пензиско инвалидско осигурување". Значи, одговорот е во ист стил, ја продолжуваме приказната, серијата продолжува одговорот ќе го добиеме после изборите, а пензионерите ќе останат без пензијата која им следува.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ги молам сите пратеници да не го злоупотребуваат правото на деловничка интервенција.

Кој е за предлогот на г-динот Видимче, молам да крене рака?

Господине Станковски седнете си на своето место. (Господинот пратеник сеуште не седнува на своето место).

Ве молам седнете си на место.

II/2.-

Предлогот на г-динот Видимче го оставам на гласање, зајакнат со поддршката од г-динот Станковски.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? (16)

Констатирам дека предлогот не е усвоен.

Има збор г-динто Тантаров.

ВЕЉО ТАНТАРОВ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници и министри, Состојбите во кои се наоѓа македонското село и неговите 180 илјади домаќинства се тешки, од тешки потешки. Селаните, вековните диреци и стожери на нашата, од памтивек, сиромашна држава се наоѓаат во голема животна и работна криза. По блокадите од Север и Југ, растурањето на бившите југословенски пазари, агонијата на македонското задругарство, изгубената поддршка до државата за повеќе храна преку доделување на премии, регреси, стимулации, потоа краткорочни кредити за повеќе храна, бришењето од листата на заштитни цени скоро на сите витални производи, невидената анархија со цените на селско-стопанските производи, нивниот откуп и исплата во незабележани рокови дури и во бедна Африка каде што од глад секој ден умираат стотици луѓе, македонските селани западнаа во апсолутна сиромаштија и без никакви перспективи за да останат во селото и на земјата.

Земјоделското земјиште господа пратеници има третман на добро од општ интерес за нашата држава. Така е запишано во Законот за земјоделско земјиште што ќе се гледа по некој ден во ова Собрание. Добро е што е така. Меѓутоа, каков е интересот на државата за селаните маченици кои со деноноќна работа треба да ја натераат таа земја да раѓа храна за нашата се попразна и победна трпеза, би рекол никаков.

II/3.-

Господа пратеници, според календарот на земјоделските работи пролетната сеидба треба да почне во секое време. Од април до крајот на мај треба да се посеат и посадат над 200 илјади хектари обработлива површина. Меѓутоа, заради се она што денеска е присутно во аграрот никој од селаните не знае што да сее и сади на своите ораници. Ораниците стојат не орани и одат кон одамна напуштените 150 илјади хектари земјоделско земјиште што сега се претворени во џунгли од трње и шикари ќе му се приклучат и овие ораници за храна. Селаните од жална Пелагонија и другите македонски реони на храната го чекаат гласот од државата што да сеат и да садат во оваа сеидба. Чекаат помош во гориво, ѓубриво и хемија.

Господа пратеници вас, ова што го зборуваме, не ве интересира. Изгледа вие сеуште не знаете што е храна и како се вади таа храна. Меѓутоа, грбавите плеќи на селаните не можат да ги издржат производствените неправди што денеска ги има на секој чекор. Камбаните бијат за спасување на селото и неговото ангажирање за производство на доволно храна од нашите домашни ораници. Доста ни е политика со се да се снабдуваме од увоз, а нашите селани да бегаат преку океаните или фабриките во кои се доработуваше нивното производство да стојат празни, а работниците да висат по заводите за вработување.

Господа, апсолутната сиромаштија во која се наоѓаат селаните ги прави просјаци да се молат за канта гориво за работа на својот трактор. На еден состанок со грчка фирма во Битола за производство на домати се молиме од еден Грк да ни даде 50 литри гориво за да ораме со нашите трактори по нивите.

Да не должам многу, предлагам на наредната седница ...

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

На која?

ВЕЉО ТАНТАРОВ:

Наредната седница реков...

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ама за наредната, наредната, ве молам.

ВЕЉО ТАНТАРОВ:

Наредната седница да биде посветена на проблемите на селото и селаните. Владата да подготви информација и по неа да се отвори парламентарна дебата. Доста е со одлагање за гледање на на овој мошне тежок проблем за нашата држава. Значи, да повторам на наредната седница на Собранието на РМ да биде посветена на состојбите во аграрот и изнаоѓање на излезни решенија. На седницата да биде присутна целата Влада на чело со премиерот. Нашата влада господа мора да го слушне гласот на селаните кои ќе кажат каде и во кои води пливаат. Реков Владата мора да го слушне гласот на селаните на овој план. Повторувам, наредната седница да биде седница на која ќе се расправа за проблемите на селото и селаните. Се надевам дека ќе го прифатите овој предлог. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Добро, овој предлог на г-динот Тантаров ќе биде доставен до Владата на мислење, а јас молам за денешнава седница дали има некој пратеник што сака да предложи изменување и дополнување на дневниот ред?

Има збор г-динот Ивановски.

АЛЕКСАНДАР ИВАНОВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници, за последниве ден и половина по Предлогот на законот за празниците на Република Македонија стигнаа повеќе амандмани. Јас, ни временски ни на друг начин не бев во можност да ги разгледам и соодветно да заземам став.

II/5.-

Предлагам до претседателот оваа точка да биде одложена за првата наредна седница.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Добро, вие сте предлагач и имате право да го повлечете од денешната седница и да биде на дневен ред на наредната седница.

Кој е за предложениот дневен ред, се разбира, со изземање на втората точка од г-динот Ивановски како предлагач, молам да крене рака?

73 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (два)

Дали има воздржани? (еден)

Констатирам дека е усвоен предложениот дневен ред.

Сакам да ви предложам една измена во редоследот на точките со оглед на фактот што овој Предлог на закон за изменување и дополнување на законот за телекомуникации многумина од вас го добија сега непосредно пред седницата за подобро запознавање, а сум замолен и од една пратеничка група да биде последна точка на дневен ред во меѓувреме да можат пратеничките групи да заземат став а сега да одиме по редоследот од третата точка натаму.

Дали се согласувате? (гласови на одобрување)

Минуваме на 2-та точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на финалниот документ на Европската конференција за енергетска повелба, со Предлог на закон.

II/6.-

Предлогот за донесување на законот, со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието, Ви се доставени односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на финалниот документ ан Европската конференција за енергетската повелба.

Кој е за предложениот заклучок, молам да крене рака? (62 пратеници)

Дали има некој против? (еден)

Дали има воздржани? (нема)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака? (60 пратеници).

Дали има некој против? (еден)

Дали има воздржани? (нема)

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Дали некој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на законот го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака? (65)

Дали има некој против? (еден)

Кој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе законот за ратификација на финалниот документ на Европската конференција за енергетската повелба.

Минуваме на 3-та точка од дневниот ред - Предлог за донесување на закон за ратификација на Спогодбата за взаемна административна помош меѓу Македонската влада и Француската влада за спречување, истрага, утврдување и санкционирање на царинските прекршоци со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на закон, со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, однос но поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Спогодбата за взаемна административна помош меѓу Македонската влада и Француската влада за спречување, истрага, утврдување и санкционирање на царинските прекршоци.

Кој е за предложениот заклучок, молам да крене рака? (63)

Дали има некој против? (нема)

Дали има воздржани? (нема)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон.

Кој е за, молам да крене рака? (58)

Дали има некој против? (Нема)

Дали има воздржан? (Нема)

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на законот го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака? (56)

Дали има некој против? (Нема)

Дали има воздржан? (нема)

Колку пратеници имаме? (66)

66 пратеници се присутни во салата, очигледно дека некој не гласал.

Констатирам дека Собранието го донесе законот за ратификација на Спогодбата за взаемна административна помош меѓу Македонската влада и Француската влада за спречување, истрага, утврдување и санкционирање на царинските прекршоци.

Минуваме на 4-та точка од дневниот ред - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската влада и Владата на Република Франција за поттикнување и заемна заштита на инвестиции, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот, со предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската влада и Владата на Република Франција за поттикнување и заемна заштита на инвестиции.

Кој е за предложениот заклучок, молам да крене рака? (60)

Дали има некој против? (нема)

Дали има воздржан? (Нема)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака? (58)

Дали има некој против? (нема)

Дали има воздржан? (Нема)

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и предлогот на закон.

Отворам општ претрес по Предлогот на закон.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес

Отворам претрес по текстот на Предлогот на закон.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на законот го ставам на гласање?

Кој е за, молам да крене рака? (60)

Дали има некој против? (нема)

Дали има некој воздржан? (нема)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Договорот помеѓу Македонската влада и Владата на Република Франција за поттикнување и заеман заштита на инвестициите.

Минуваме на 5-та точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Владата на Италијанската Република за консолидирање на одредени долгови, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот, со Предлогот на закон, извештаите на работните тела на Собранието ВИ се доставени односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на закон.

Молам, кој бара збор?

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-дин Ристо Трајков.

РИСТО ТРАЈКОВ:

Почитуван претседателе, почитувани министри, почитувани колеги,

Принципиелно на текстот на Законот немам забелешки, меѓутоа на образложението односно на образложението кон предложениот закон имам забелешки на тоа што кредитот односно обврската Владата што ја презема за враќаше на овој долг се однесува на фирми кои што во моментот некои од нив се во стечај, некои се во ликвидација.

Исто таков закон, во меѓувреме носевме и према Холандската Влада и према Јапонската Влада. Од овие закони може да се констатира дека корисници на кредити биле фирми во државата, а други субјекти не.

Овде сакам принципиелно да го покренам прашањето бидејќи Владата презела во тоа време и сега презема гаранции за враќање на долгот кон фирмите. Зошто во меѓувреме не презеде активности, а имаше одлука на Владата да се формира Фонд за сигурност за користење на кредитите. Имено, кредитот за малите и средните претпријатија горе доли квотата која што беше предвидена ја искористија. Меѓутоа, делот што беше предвиден за индивидуалните земјоделци не можеше да се користи и сеуште во меѓувреме не се користи токму од овие при- чини што Владата не презема гаранции за индивидуалните земјоделци да го гарантира кредитот.

Реков беше покрената иницијатива за формирање на таков Фонд за сигурност а Владата гарантираше дека 60% од вредноста на кредитот таа ќе го враќа или гарантира за него, зошто ова не се направи и према индивидуалните земјоделци, туку се прави само према фирмите.

Истите тие фирми се во стечај, на еден начин само ја обврзува државата на тие што давала досега и сега дава, а према индивидуалните земјоделци тоа не го правиме.

Ако може принципиелно да ми се одговори на тоа дали Владата размислува за овој Фонд на сигурност што беше идеја на Владата да се формира.

Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Молам дали некој бара збор?

Има збор г-дин Беџети, министер за сообраќај и врски.

АБДУЛМЕНАВ БЕЏЕТИ:

Владата во своите надлежности пристапи кон формирање на слични институции за кредитирање и на индивидуалното стопанство во склоп како самостојни вршители на дејности, се разбира земјоделска дејност кој што исто така припаѓаат во делот на малите и средните претпријатија.

Вие знаете дека е во постапка формирање на посебна агенција за финансирање на малите и средните претпријатија, вклучувајќи ги и индивидуалните земјоделци, но како самостојни вршители на дејност во тој дел.

Што се однесува на осигурителните кредити односно на осигурувањето на кредити што тие ги задолжуваат, тие и денеска можат и тоа да го направат, меѓутоа тоа би значело додатно оптоварување на нивниот дел, бидејќи треба да плаќаат додатни давачки за осигурителниот дел.

Тоа сигурно дека е подобро и поприватливо за Владата, бидејќи и таа ќе има сигурна наплата, меѓутоа истовремено претставува оптоварување на корисникот на кредитот, а во случајот индивидуалните земјоделци.

Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Молам кој друг бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок :

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на Закон за ратификација на договорот меѓу Македонската Влада и Владата на Италијанската Република за консолидирање на одредени долгови.

Кој е за предложениот заклучок, молам да крене рака?

50 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (не)

Дали некој се воздржува од гласање?

Колку пратеници има во салата?

Ве молам во салата да влезат сите пратеници, а потоа ќе дадеме пауза за ручек.

Јас сакам да ви предложам овие неколку точки што се на дневен ред до извештајот на Анкетната комисија да ги апсолвираме, па потоа да дадеме пауза за да може да се погледа Законот за телекомуникација.

Предлагам пауза до 15,00 часот.

(паузата започна во 14,00 часот).

(По паузата седницата продолжи во 15,20 часот)

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Да продолжиме со работа.

По Петтата точка го заклучив претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу македонската Влада и Владата на Италијанската република за консолидирање на одредени долгови.

Кој е за предложениот заклучок молам да крене рака?

62 пратеници гласаа за.

Дали некој има против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон?

Кој е за, молам да крене рака.

56 пратеници гласаа за.

Дали некој има против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен, односно дека на оваа седница може да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на предлогот на закон.

Дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака? 54 пратеници гласаа за.

Дали некој има против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Очигледно некој не гласал.

Констатирам дека Собранието го донесе законот за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Владата на Италијанската република за консолидирање на одредени долгови.

Преминуваме на 6-тата точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Спогодбата меѓу Македонската Влада и Владата на Република Полска за меѓународен патен превоз, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно делени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

IV/3

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Спогодбата меѓу Македонската Влада и Владата на Република Полска за меѓународен патен превоз.

Кој е за, молам да крене рака?

64 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

65 пратеници гласаа за.

Дали некој има против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон.

Отворам општ претрес по Предлогот на закон.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес. Отворам претрес по текстот на Предлогот на закон.

Дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака.

71 пратеник гласаше за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Спогодбата меѓу Македонската Влада и Владата на Република Полска за меѓународен патен превоз.

Преминуваме на 7-та точка Предлог за донесување на закон за ратификација на Спогодбата за соработка во областа на заштитата на животната средина и природата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Руската Федерација, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Спогодбата за соработка во областа на заштитата на животната средина и природата меѓу Владата на Република Македонија и владата на Руската Федерација.

Кој е за, молам да крене рака?

69 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

IV/5

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

68 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

69 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Спогодбата за соработка во областа на заштитата на животната средина и природата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Руската Федерација.

IV/6

Преминуваме на 8-та точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за екстрадиција со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за екстрадиција.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

68 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

65 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за екстрадиција.

Преминуваме на 9-тата точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската влада за меѓусебно извршување на судски одлуки во кривичните предмети, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за меѓусебно извршување на судски одлуки во кривичните предмети.

Кој е за, молам да крене рака?

69 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

69 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за меѓусебно извршување на судски одлуки во Кривичните предмети.

Преминуваме на 10-тата точка - Предлог за донесување на Закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за правна помош во граѓанските и кривичните предмети, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за правна помош во граѓанските и кривичните предмети.

Кој е за, молам да крене рака?

66 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

IV/10

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претреси Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

65 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Договорот помеѓу Македонската Влада и Албанската Влада за правна помош во граѓанските и кривичните предмети.

Преминуваме на 11-тата точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската

IV/11

Влада за одбегнување на двојното оданочување по однос на данокот од доход и данокот на капитал и за заштита од фискална евазија, со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за одбегнување на двојното оданочување по однос на данокот од доход и данокот на капитал и за заштита од фискална евазија.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

IV/12

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на закон.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

67 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за одбегнување на двојното оданочување по однос на данокот од доход и данокот на капитал и за заштита од фискална евазија.

Преминуваме на 12-тата точка - Предлог за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за соработка во областа на заштитата на растенијата со Предлог на закон.

Предлогот за донесување на законот со Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени, односно поделени.

Отворам претрес по Предлогот за донесување на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

IV/13

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

Собранието го усвојува Предлогот за донесување на закон за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за соработка во областа на заштитата на растенијата.

Кој е за, молам да крене рака?

68 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека заклучокот е усвоен.

Дали Собранието го усвојува Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Кој е за, молам да крене рака?

68 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека е усвоен Предлогот на оваа седница да се претресе и Предлогот на законот.

Отворам општ претрес по Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на закон го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

70 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го донесе законот за ратификација на Договорот меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за соработка во областа на заштитата на растенијата.

Преминуваме на 13-тата точка_ - Барање за давање на автентично толкување на членот 111 од Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, поднесено од Балканска банка - акционерско друштво - Скопје.

Барањето и извештајот на Законодавно-правната комисија Ви се поделени.

Отворам претрес.

Молам, кој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и на Собранието му предлагам да го усвои следниот заклучок:

1. Собранието на Република Македонија констатира дека Барањето за давање автентично толкување на членот 111 од Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал ("Службен весник на РМ" бр. 38/93 и 48/93), поднесено од Балканска банка - акционерско друштво - Скопје не е оправдано и дека нема потреба од автентично толкување на овој член од причини содржани во Извештајот на Законодавно-правната комисија на Собранието на РМ.

IV/15

2. Овој заклучок, заедно со извештајот на Законодавно-правната комисија на Собранието на РМ да се достави до Балканска банка - акционерско друштво - Скопје.

Кој е за предложениот заклучок, молам да крене рака.

67 пратеници гласаа за.

Дали некој има против? (нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (никој)

Констатирам дека Собранието го усвои предложениот заклучок.

ТИТО ПЕТКОВСКИ: (продолжение)

Минуваме на точката 14 - Предлог за избор на судии во основните судови Берово, Гевгелија, Гостивар, Делчево Скопје II - Скопје, Тетово и Штип.

Предлогот на Републичкиот судски совет Ви е доставен. Поделени Ви се и дописот на Републичкиот судски совет со кој го повлекуваат предлогот за избор на Петар Василевски за судија на Основниот суд во Гевгелија и дописот на Петар Василевски.

Отворам претрес

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот и преминуваме на гласање.

Предлогот Фимка Капушевска да биде избрана за судија на Основниот суд - Берово го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

68 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека Фимка Капушевска е избрана за судија на Основниот суд - Берово.

Предлогот Милан Христовски да биде избран за судија на Основниот суд Гевгелија го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

66 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека Милан Христовски е избран за судија во Основниот суд - Гевгелија.

V/2

Предлогот Благица Миладиновска - Цонева да биде избрана за судија во Основниот суд Гевгелија го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

54 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (3)

Констатирам дека Благица Миладиновска - Цонева е избрана за судија во Основниот суд Гевгелија.

Предлогот м-р Бранко Секуловски, да биде избран за судија во Основниот суд - Гостивар го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

62 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека м-р Бранко Секуловски е избран за судија во Основниот суд во Гостивар.

Предлогот Душко Симов, да биде избран за судија на Основниот суд - Делчево го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

61 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (2)

Констатирам дека Душко Симов е избран за судија во Основниот суд Делчево.

Предлогот Лидија Тасева да биде избрана за судија во Основниот суд Скопје II - Скопје го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

59 пратеници гласаа за.

Дали има некој против. (...1)

Дали некој се воздржува од гласаше? (1)

Констатирам дека Лидија Тасева е избрана за судија во Основниот Суд Скопје II - Скопје.

Предлогот Гордана Роловска да биде избрана за судија во Основниот суд Скопје II - Скопје го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

62 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (2)

Констатирам дека Гордана Роловска е избрана за судија во Основниот суд Скопје II - Скопје.

Предлогот Мичо Гајдаџиев да биде избран за судија во Основниот суд Тетово го ставам на гласаше.

Кој е за, молам да крене рака?

58 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека Мичо Гајдаџиев е избран за судија во Основниот суд Тетово.

Предлогот Кирче Донев да биде избран за судија во Основниот суд Штип го ставам на гласање.

V/4.-

Кој е за, молам да крене рака?

63 пратеници гласаа за.

Дали има некој против? (Нема)

Дали некој се воздржува од гласање? (1)

Констатирам дека Кирче Донев е избран за судија во Основниот суд - Штип. На избраните судии им го честитам изборот, им посакувам добро здравје и успех во нивниот професионален ангажман.

Минуваме на точката 15. Предлог на одлука за огласување и избор на судија на Основниот суд во Прилеп. Предлогот на одлуката Ви е поделен.

Отворам општ претрес.

Молам, кој бара збор? (Никој) Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес. Отворам претрес по текстот на Предлогот на одлуката.

Дали некој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на одлуката го ставам на гласање.

Кој е за, молам да крене рака?

60 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема) Дали некој се воздржува од гласање? (3)

Констатирам дека Собранието ја донесе Одлуката за огласување и избор на судија на Основниот суд во Прилеп.

Минуваме на точката 16. - Предлог на одлука за огласување избор на претседател на Основниот суд во Прилеп.

Предлогот на одлуката Ви е поделен.

Отворам општ претрес. Молам кој бара збор. (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам општиот претрес. Отворам претрес по текстот на Предлогот на одлуката. Дали некој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на одлуката го ставам на гласање.

V/5.-

Кој е за, молам да крене рака?

59 пратеници гласаа за.

Дали има некој против.(Нема)

Дали некој се воздржува од гласаше? (1)

Констатирам дека Собранието ја донесе одлуката за огласување и избор на претседател на Основниот суд во Прилеп.

Сега да ве прашам, дали имате можност да го погледате законот, да поминеме да законот?

Дали ќе одиме на законот, или на извештајот на анкетната комисија?

Ве молам, бидејќи бараа некои пратенички групи да го погледаат. Ако го погледале законот да одиме на законот, а ако не го погледале да одиме на извештајот.

Ќе расправаме по извештајот на анкетната комисија бидејќи не се уште готови извештаите од комисиите за законот.

Минуваме на точката 17.- Извештај на анкетната комисија на Собранието на Република Македонија за согледување на евентуалните пречекорувања на овластувањата при интервенцијата на полицијата во Гостивар на 9 јули 1997 година.

Извештајот на анкетната комисија и мислењето на Советот за меѓунационални односи Ви се доставени односно поделени.

Отворам претрес.

Молам, кој бар збор?

Има збор Мерсел Билали, претседател на анкетната комисија.

МЕРСЕЛ БИЛАЛИ:

Почитуван претседателе, дами и господа пратеници, после толку напорна и тешка работа и задача на Комисијата со повеќе одложувања формални и неформални, односно официјални и фактички Комисијата веќе излегува пред ова Собрание со подготвен извештај.

V/6.-

Ова задоцнување може да се земе и како оправдано од причина што земајќи ги во предвид околностите, позициите, интересите структурата на Комисијата итн., сметаме дека тоа беше објективно нужно. На членовите на Комисијата, односно анкетната комисија воопшто не им беше задоволство да се бават со таква задача, камо среќа да воопшто не се формираше односно да немаше причини за да се формира таква анкетна комисија за да се преземе толкава мера на терет и одговорност, меѓутоа, сепак според моето убедување желбата за да се расветли барем дел од таа трагедија која што се случи во Гостивар е посилна, односно беше посилна од толку големата физичка напетост и терет. Па дури лично се согласив да пожртвувам дел од својот рејтинг само за да се открие минималната вистина во однос на гостиварските настани само по можност сепак некој да одговара законски и политички после таа трагедија односно тој пекол во Гостивар. И добро што дел од тој пекол анкетната комисија го констатира. Од различните коментари од средствата за јавно информирање, од мислењата дадени од некои институции и комисии итн., можат да се забележат најмалку две начелно дијаметрално спротивставени забелешки во однос на постојниот извештај кој ви се предлага. Една група од тие забелешки спаѓаат во теренот на констатациите дека во однос на извештајот недостасуваат причините кои, односно причините кои требаше Комисијата да ги наведе кои беа тие причини кои доведоа до гостиварските настани, односно како е дојдено до гостиварските настани, како е дојдено до интервенцијата кој ги организираше тие собири, кој е виновен за тие собири, што е кажано на тие собири итн. И тие мислат дека тоа требаше да стои во извештајот. Значи, фактички една група од луѓе кои имаат забелешки во извештајот е кажано директно бараат непосреден политички виновник за тоа што се случи во Гостивар. Меѓутоа, ве уверувам и така е, ако ги прочитате актите односно по најмалку Уставот а и одлуката за формирање на анкетната комисија, за гостиварските настани каде многу децидно се

V/7.-

кажува дека тоа не е предмет на работа на анкетната комисија, туку едноставно предмет на работата на таа комисија е само да се констатира има ли пречекорување при интервенцијата на полиција- та во Гостивар, или нема пречекорувања. Другата група од тие што даваат забелешки во однос на извештајот поаѓаат од констатациите односно последиците во кои се наведуваат како што се наведуваат и според нив ќе беше многу поприкладно да се спрема еден многу поопширен извештај, многу подетален извештај кој детално ќе ги опишуваше збиднувањата во однос на гостиварските настани и кој ќе ги дешифрираше сите поединечни настани во дотичниот ден и после тоа. Мислам дека и едните и другите кажуваат дека така се убедени дека треба да се направи извештајот, иако јас сум убеден дека така не мислат, туку едноставно сакаат другите да ги убедат за тоа што тие сакаат да бидат убедени. И првите и вторите, или ништо не знаат во однос на постојниот правен поредок на РМ, или се преправаат дека ништо не знаат за основните начела на нашиот правен поредок, или пак се работи за одделна хипокризија во тој аспект. Сметам дека ако концентрирано се прочита уставот на РМ, на секого може да му биде јасно врз тоа како се пишува извештајот условно за да сака да му биде јасно, односно условно за да сака да им биде јасно.

Прво, според одлуката за формирање на анкетната комисија нашата надлежност е лимитирана стриктно во констатациите има пречекорување на овластувањата на полицајците на теренот, или нема. И никако да навлегуваме во политичките причини за кои е тука доста кажано кога беше на дневен ред информацијата на МВР во однос на гостиварскиот случај. Имаме толку изјави дадени од политички лидери па и на крајот на краиштата имаме и точни квалификации од соодветните и компетентните државни институции.

V/8.-

Второ, тие што забележуваат дека извештајот е доста краток односно извештај со 3-4 страници, за таков обемен случај во однос на Гостивар, сметам дека сепак тие луѓе не се упатени како се изработуваат извештаите, а кажуваат нешто само за да кажуваат и не значи дека обемен, или голем извештај, мора да е објективен, реален и тн. Напротив извештајот може да биде многу краток и да ги опфати сите начелни прашања и проблеми кои треба да бидат составен дел на тој акт. Ние во нашата парламентарна практика не сме имале прилика да видиме како профункционира овој правен институт. И сега изгледа прв пат ние се судруваме со една реалност непозната досега. Јас користејќи ги некои мои познанства во однос на парламентарната практика на некои демократски земји со подолга демократска традиција се информирав како тие постапуваат кога во нивните парламенти се формира анкетна комисија. Бев информиран дека перманентно извештаите од нивните парламенти се многу кратки, дури понекогаш и со половина од страницата објаснуваат во што е проблемот, односно или се констатира нешто што се претпоставува, или воопшто не се констатира, или трето пак анкетната комисија ќе излезе со став дека тоа прашање понатаму треба да се разјасни. И што претпоставува ова. Значи, повторно се задолжуваат државните институции, државните органи да ги преземат сите мерки во однос на одреденото прашање и проблем и потоа ако се констатира нешто спротивно со првичните констатации, тогаш автоматски според некоја автоматика сносат одговорност сите носители на јавни функции кои ги водат тие државни органи, односно институции. Сметам дека извештајот поднесен е многу јасен освен за тие кои немаат намера извештајот да им биде јасен, односно не сакаат да им биде ја- сен.

МЕРСЕЛ БИЉАЛИ: (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Мислам дека поднесениот извештај е многу јасен освен за тие кои немаат намера извештајот да им биде јасен, односно не сакаат да им биде јасен.

Трето, се забележува дека во извештајот стои точка која предвидува дека институциите, службите треба да ги преземат сите дејства за да ги идентификуваат случаите на прекршување на законите и пречекорувањата на овластувањата. Тука се кажува дека тоа е контрадикторно со реалноста, бидејќи полицијата која направила или вршела такви дејства тешко дека ќе преземе мерки за да расветли за сопствена штета. Неслучајно во предлог-мерките не стои само припадниците на МВР имаат обврска да ги идентификуваат тие што ги пречекориле овластувањата, туку стои и другите служби што значи претпоставува и преземање обврски, законски обврски и од другите државни органи како што е Јавното обвинителство, судските органи, МВР и тн.

Второ во однос на ова прашање што исто така заслужува да се каже е и самиот факт што веќе во клучните места во однос на Министерството за внатрешни работи веќе се наоѓаат други луѓе кои сметам дека имаат голема одговорност, многу одговорно да пристапуваат кон овие обврски кои ќе бидат дел од одлуката на Собранието на Република Македонија.

Јас лично предлагам да се задолжат тие служби, институции во рок од 60 дена да го известат Собранието кои дејствија ги презеле во однос на тоа што е нивна обврска која произлегува од извештајот.

Четврто, се забележува дека во извештајот не се наведуваат имињата и презимињата на луѓето кои сметаме дека се прекрши-тели на законите, во однос на гостиварските настани. Сметам, а и другите членови на Комисијата се свесни дека ние треба да внимаваме воопшто да не преземаме дел од компетенциите на правосудните органи и за да

VI /2.-

констатираме поединечни случаи со фактичка состојба, со сите потребни факти и дејствија кои ги потврдуваат тие факти и нам како Комисија наспроти постојната регулатива ќе ни беа потребни стотина обвинители, експерти, судии и тн., значи што не е наша дејност и делокруг. Според Уставот ние немаме никакво право да се замешаме во овластувањето на правосудните органи, туку ние треба и мора да бараме одредени дејствија кои треба да се преземат од страна на МВР, јавните обвинителства и судовите. Секако дека ние како Анкетна комисија бевме во дилема дали да се служиме со еден голем квантум на констатации, или да се определиме за големи промени во рамките на МВР. Ние се определивме за ова второто, од проста причина што само тоа ни е наше право и само тоа ни е наша обврска. Веќе има сменето важни луѓе во МВР, веројатно врз основа на наодите на Анкетната комисија ќе се сменат и други луѓе, сметам дека сепак некои луѓе однесувајќи се неодговорно во однос на МВР придонеле МВР да се претвори во одреден монструм за кој не важеа одделни закони на државата.

На крајот да кажам дека ние направивме тоа што можеме да направиме. Јас сум свесен дека трагедијата и пеколот што се случи во Гостивар неможе да се покрие со еден таков извештај, туку можеби со илјада такви извештаи неможе да се покрие тоа што се случи во Гостивар, таму имавме за жал жртви, доста ранети, доста повредени, малтретирани и доста трауматизирани, што беше констатирано од нашите контакти на теренот и тоа тешко дека ќе се лекува. Било што ние да напишеме во извештајот нема за жал ни една од жртвите да ни се врати, а веројатно нема да се вратат и другите последици. За мене е важно што прв пат на овој Парламент профункционира овој важен правен институт за контрола над извршната власт и второ, за мене е важно дека сепак и во однос на албанците како граѓани сепак овој Парламент покажува, односно сите покажуваат желба за да ги третираат како рамноправни граѓани кои им-

аат граѓански третман, кој ги заштитува законот и дека некој поради нив ќе одговара.

НАЦИ ПУРДЕ:

Господине претседателе, господа министри и драги пратеници. Претходниот дискутант, иако не сакам да навлегувам во неговото излагање, сакаше да ја оправдува конфузијата на извештајот со некои факти што не држат. Тој рече вака: "причините не можеле да бидат пронајдени". Друго, можам да кажам дека причините можат да се пронајдат и требаше да се пронајдат, кога се наоѓаат причините, значи кога се откриваат причините, лесно е да се дојде до заклучоци и последиците што произлегле од тие. Понатаму рече: "некои не се упатени како се прават извештаи". Извештаите за едно направено дело, ако е направено се прават така што се прибираат релевантни докази кои докази се основ за докажување на вината. Исто така продолжува понатаму: "некои немаат намера да гледаат дека е јасен", ми се чини дека се однесува за извештајот. Тука една конфузија, не извештај на една комисија избрана од страна на овој Парламент. Анкетната комисија, која најблаго речено ја карикира самата себе до крајност, дозволи и против својата совест да ги префрли врелите костени на подзаконските акти, така што се отуѓи од себе, го направи спротивното од она што требаше да го прави и со тоа се исклучи самата себе од за-дачата што требаше да се формира. Со овој гест Анкетната комисија направила едно лошо солomonско решение, дури би рекол една лоша верзија на тоа солomonско решение. Многу поконкретно, многу похумано и пореално ќе беше од страна на оваа комисија да констатираше дека полицијата не ги пречекорила своите законски обврски и тоа децидно да речеше, отколку на овој начин да се извлече од својата преземена обврска. Со својата

VI/4 .

постапка оваа комисија на најбезобсирен начин ги негира душите на тројцата убиени и достоинството на стотици малтретирани. Оваа анкетна комисија наместо да ја обави својата работа за што беше и составена, значи беше составена да го утврди евентуалното пречекорување на законските надлежности на Министерството за внатрешни работи и македонската полиција, таа направи се за да ја забошути работата и наместо да ги изнесе фактите на видно, на перфиден начин направи се да ги прикрие истите. Самата во извештајот вели: "Задачата на Анкетната комисија беше да ги испита околностите што се од значење за утврдување на фактичките состојби во врска со интервенцијата на полицијата во Гостивар". Дали Анкетната комисија ги исполни барем една од своите задачи? Дали оваа комисија направи барем минимум за што беше задолжена? Дали задачата на оваа комисија беше само една општа констатација дека, цитирам, одделни подзаконски акти не беа усогласени со позитивните прописи на Република Македонија. Тука самата Комисија доаѓа до голема контрадикција. Комисијата вршела анализа на доставените писмени документи од страна на Министерството за внатрешни работи и не нашла ниеден писмен документ, или наредба за преземање на незаконски акти од страна на припадниците на специјалната полиција, а за усмени наредби да не зборуваме. Комисијата е многу широкоградна да го изнесе фактот за некоректноста на градоначалникот Руфи Османи кој одбил да соработува, а зошто тој ја одбил таа соработка воопшто истата Комисија не нашла за сходно да изнесе. На ниво на конкретната реализација Комисијата смета дека има случаи на пречекорување на овластувањата од поединци или групи. Но не можеше конкретно да утврди за кои поединци, барем да укажеше на еден поединец и групи се работи. Каква несерioзност. Како можам јас да сметам или да обвинам неког или некоја група или некој непознат поединец дека е направено пречекорување од нивна страна на овластувањето, а да не знам кои се тие поединци или

групи. Во тој случај јас сметам дека некоја сенка го извршила тоа пречекорување, а не полицајци специјалци, вооружени до заби. Комисијата по малку срамежливо, целата работа му ја препушта и му ги префрлува жешките компири на МВР да ги испита пречекорувањата, овластувањата на одделни припадници на полицијата за неовластено влегување по домовите.

И на крајот, Анкетната комисија е толку великодушна, дури се осмелува да ги предлага своите фамозни предлог-мерки, а за тоа се вели по свадбата тапани. Ако овие пет предлог-мерки за солење на памет на Министерството за внатрешни работи и другите државни институции и органи, тогаш целта не е постигната, зашто тие сите знаат, државните органи, полицијата и се свесни како овој проблем требаше и можеше да се реши. Ако е работата туку така да се зборува дека Комисијата дека сепак нешто работела, не го поминала своето скапоцено време од неколку месеци за ништо, не потрошила огромни пари за дневници и патување за да ја открие вистината за настаните од 9 јули во Гостивар, тогаш може да се рече долгомесечен платен одмор, екскурзија што не ја обврзува. Ако може да се зборува за бошодувањето на проблемот тука веќе е постигнат голем успех со полн погодок. проблемот е забашутен.

Со своите препораки Анкетната комисија се претвори во советодавна комисија на МВР како да постапува полицијата во такви и идни случаи во иднината. Ако Анкетната комисија се согласува со тоа дека не постоело прекорачување на Законот, значи се согласува и го оправдува масовното тепање и тероризирање на луѓето што не давале никаков отпор, се согласуваат со тешките војнички чизми и пендреци врз главите и бубрезите на истите луѓе, ги оправдуваат присилното и незаконско влегување во куќите на граѓаните во Гостивар, кои седеле дома и не биле вмешани со ништо во протестите, тогаш таа ја менува

VI/6 . -

својата намена и се претвора во инструмент на дневната политика. Каде се резултатите од работата што Комисијата држела повеќе состаноци, средби, разговори со граѓаните, каде се нивните вистини, значи вистините на граѓаните што веројатно ги изнеле на тие средби и состаноци. Дали барем еден дел од нив, еден мал дел од нив, Комисијата ќе биде спремна да ги претстави. Зашто тие денови кога Комисијата сослушуваше од страна на македонската полиција, не беше мал бројот на тие луѓе. Беа стотици луѓе. Каде се тие забелешки од сослушувањата. Која друга задача ја имаше Комисијата на средбата со тие граѓани на Гостивар и граѓани на Република Македонија. Јас тука поседувам неколку документи што накратко ќе ги изнесам. Описот и изјавите на тие сведоци.

НАЦИ ПУРДЕ: (продолжение)

Еден од нив вели: Јадијар Мистафаи Јатко, од Гостивар ул.'Борис Кидрич"- 119. "Во критичниот момент бил во ресторанот "Витамин Ага" во Гостивар после половина саат влегоа неколку специјалци и кога видоа дека има луѓе внатре почнаа да ги разбиваат витрините и влега внатре со вперени автомати кон нас. Не претресоа со лицето наше кон ѕидот и кота не најдоа оружје почнаа да не тепаат со пендреци, кундаци и чизми. Така со тешки телесни повреди со полициска комби кола не одведоа во Полициската станица. Патем, цело време не тепаа со пендреци и боксови. Сите бевме окрвавени, нарочно јас добив тешки повреди по телото и лицето.'

Извештајот за ова што вели човекот во својата изјава Извештајот на специјалистите гласи вака: "Контузио капитис еткорпорис ..." Се работи за тешка телесна повреда. Извештај даден на 9.07.1997 година.

Друга изјава од Џеват Бејта - правник. Изјавата дадена на 31.10.1997 година. "Од силното тропанье на излезните врати излегов веднаш да не се трауматизираат децата. Повторно јас им барав одобрение или одлука на надлежниот судски орган за ваков случај, но тие останаа на своето ""ќе го добиеш во полицијата". Јас нема да дојдам без таква покана. Тогаш присилно ме одведоа во Гостивар-ската полиција каде ме задржаа еден час. Потоа во Скопје, во Полициската станица Аеродром.

Во Скопје ме задржаа до 10.07.1997 година до 13,00 часот. Постапката на инспекторите према мене беше многу некоректна. Употребуваа разни методи на полициска тортура нереспектирајќи нај елементарни хуманитарни права и да не се зборува за почитуваше на некој си закон. Напочинувајќи го и членот 11 од Уставот на РМ.

VII/2.-

Како пример ќе ја спомнам бруталноста на скопските инспектори кои утредента дојдоа во Гостивар и пред гостиварските полициски инспектори се однесуваа према мене на најнечовечки начин".

Извештајот на д-р специјалист исто така е тука Контузио корпорис етапитис итн. Извештајот е даден на 30.07.1997 година.

Уште една работа со Џеват Бејта. Тој ја тужи полицијата дека му зела 23 илјади денари и 560 ДМ.

Третата изјава гласи вака: Изјавата е од Африм Мехас Мехмедн роден во Гостивар 1971 година. "ме втурна во еден Голф, почнаа со тепање. Полицајците специјалисти беа млади и зборуваа српски. Ме прашуваа за рани луѓе, за оружје, за разни штабови. Не знаев зошто се наоѓам тука. Ме врзаа за столица, ме гореа со електрична струја, ми ја нуркаа главата во кофа со врела вода, ме оставија да одмарам два часа и почнаа повторно да ме удираат со клоци и по 74 часа мачење ми ставија една црна вреќа на главата и ме бутнаа во една кола, ме однесоа во еден парк и таму ме исфрлија."

Извештајот на докторот специјалист е Контузио капитис енкорпорис, исто како и претходните.

Тука има извештај и на еден Турчин. Извештајот е преведен на Македонски "Не помина долго време во куќата упаднаа 30 полицајци специјалци. Прво мене ме грабнаа и со клоци удирајќи без прекин ме туркаа да се тркалаам низ степениците и долу легнувајќи на подот сите на ист начин ме тепаа. Кој стигаше, тој удираше. Некои од нив и со кундаци по целото тело. Кога ме слегоа доле, ми наредија "кревајте ги рацете и легнете на земја". Ние бевме 30 души. Сите не удираа со пендреци, со кундаци, 200 метри не влечеа по земја, тепајќи не без прекин. Крвничко тепање, без милосно удирање. И те тела, и те псуе по народот.

VII/3.-

Јас реков дека сум Турчин. Повторно ме удрија по главата и низа други увреди, и уште посилно да ме тепаат. Ме фрлија во Комби еден врз друг како редици дрва."

Последната изјава на Фидани Изет, роден 1965 година, од Гостивар - фрактура костаре - Контузио капитис екорпорис. "Кога ме турнаа во канцеларијата каде ме пречекаа 5 полицајци со вперени автомати и пендреци, овде каде што си влегов нема другар, а уште полошо што нема и бог. Веднаш почнаа со тепањето и на моето прашање зошто ме тепаат не одговорија. Ме тепаа со кондак и ме врзаа на централно греење, се обидоа да ми ја кршат раката и ме принудија да работам за нив за да би ме ослободиле. Јас им реков дека можете да ме убиете, јас нема што да работам и не знам ништо".

Со овие изјави на оштетените луѓе не сакам да правам никаков рејтинг, не сум го сакал тоа со времето, не сакам денеска, ниту сакам ни во иднина. Меѓутоа, сведоците се живи а вистината е ова.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-динот Хисни Шакири.

ХИСНИ ШАКИРИ:

Г-дине претседателе, дами и господа пратеници и претставници од Владата.

Бидејќи се работи за еден доста сериозен извештај би требало и министерот, како прв човек на Министерството за внатрешни работи денес да биде присутен, меѓутоа тоа е работа на Анкетната комисија која би требало тоа да го направи однапред и да побара да биде присутен и г-дин Чокревски на оваа седница.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Јас се извинувам г-дине Шакири, должам една информација од министерот Чокревски.

Тој е болен од грип, лежи во постела дома и затоа е присутен заменикот на министерот.

ХИСНИ ШАКИРИ:

Благодарам.

Извештајот на Анкетната комисија за гостиварските настани од 9-ти јули 1997 година во суштина претставува една празна реторика. Имено, во врска со утврдувањето на фактичката состојба по интервенцијата на Министерството за внатрешни работи не е создадена реална слика со сета своја димензија.

Во Извештајот не се потенцирани најбитните моменти на настанот, кои можат да придонесат за реално утврдување на состојбите за човечките жртви, ранети и бруталното малтретирање на голем број граѓани од Гостивар.

Со оглед на фактот дека полициската интервенција се случила неколку часа по донесувањето на Законот за употреба на знамињата претставува бесмислен акт со кој се нарушија сите уставни одредби за основните слободи и права на човекот и граѓанинот.

Како таква интервенцијата имала карактер на понижувачко однесување и уривање на органите на локалната самоуправа. Исто така, и дискредитирања на сите изборни резултати до 1996 година за локалните органи на општина Гостивар.

VII/5.-

Во Извештајот е констатирано дека интервенцијата на полицијата беше законска обврска за извршување на Одлуката на Уставниот суд. Значи, извршување на Одлука неколку часа по донесување на Законот за употреба на знамињата, според Анкетната комисија е законска обврска на Министерството за внатрешни работи. Меѓутоа имајќи го во предвид фактот дека постои една практична, цврста и објективна определба на Парламентот како законодавен дом дека секој закон влегува во сила 8 ден од денот на објавувањето во Службен весник на Република Македонија, што претставува едно оптимално време во нормални услови. Меѓутоа се случило нешто друго.

Со Амандманот на пратеникот Благоја Силјаноски Законот стапи на сила веднаш со самиот чин на изгласување. Според членот 52 став 3 од Уставот на Република Македонија, законите влегуваат во сила најрано 8 ден од денот на објавувањето, а по исклучок, што го утврдило Собранието со денот на објавувањето. Тоа може да важи господа само во воени околности или во вонредни состојби кога се наоѓа земјата.

Анализирајќи ја целта процедура на донесување на Законот и стапувањето во сила веднаш, како и начинот како интервенирала полицијата е доволен доказ за сите отворени дилеми дека не е во прашање извршувањето на Одлуката на Уставниот суд, туку нешто друго. т.е. напад врз граѓаните на Општина Гостивар се со цел воведување на вонредна состојба во Општина Гостивар.

Насилното симнување на знамињата пред зградата на Општина Гостивар и Тетово со полициска интервенција беше незаконски токму заради тоа не беше создаден временски простор за примена на Законот од страна на општинските органи. Анкетната комисија без да се впушти подетално на многубројни анализи во врска со преиспитување на сите

VII/6.-

околности и начинот на интервенцијата на Министерството за внатрешни работи и нивното брутално однесување и другите многубројни незадоволности при интервенцијата Комисијата сметала дека имало случаи на пречекорување од поединци.

Ваквата оценка е неодговорна и девалвира целиот работен концепт на работната група, бидејќи во овие настани беа прекршени сите меѓународни акти и конвенции од областа на човековите слободи и права. Тоа треба да знае и мислам дека го знае секој граѓанин на Република Македонија.

Оценката на Комисијата е несериозна со што остави впечаток дека целата нивна работа била под влијание на Министерството за внатрешни работи. Со една ваква некавалитетна работа е доведен во прашање и нивниот легитимитет. Зборот ми е за легитимитетот на Анкетната комисија.

Дами и господа, на 9-ти јули полицијата во Гостивар не само што ги пречекорила своите овластувања пропишани со Законот, туку направила своевиден преседант бидејќи со своето агресивно и некоректно однесување Гостивар на 9-ти јули го претворила во една стрелачка мета. Значи, Гостивар на 9-ти јули беше стрелачка мета за специјалните единици на Министерството за внатрешни работи. На 9-ти јули во Гостивар беше повредено достоинството на секој Албанец. Исто така, беше нарушено правото на неповредливоста на Домот кај многу семејства, што е против членот 26 од Уставот на Република Македонија. Настапот пред јавноста на одговорните личности на државата и на самиот министер Чокревски, како и многу- бројни неточни други изјави од страна на Министерството за внатрешни

VII/7 . -

работи за овие трагични настани и сите нивни неаргументирани квалификации уперени против Гостивар и против градоначалникот г-дин Османи беше доволен доказ да се искористи како материјал од страна на Комисијата за поквалитетен извештај и други видови материјали за расветлување на целиот случај во Гостивар. Имено, со еден објективен и сериозен пристап кон овие проблеми би се зголемила довербата и интересот кај сите пратеници за да учествуваат и да прифаќаат вклучување во ваквите работни тела на Собранието во иднина. Меѓутоа, ние како пратеници, пратеничка група ДПА не сме прифатиле кога беше расправата да учествуваме во оваа Комисија.

ХИСНИ ШАЌИРИ: (Продолжение)

Ние како пратеници од Пратеничката група на ДПА не прифативме, кога беше расправа, да учествуваме во оваа Комисија. Наша оценка беше дека со Извештајот нема да се случи ништо.

Меѓутоа, во конкретниот случај, ваков извештај го девалвирал и целиот процес на работата на Парламентот, преку формирањето на анкетните комисии придонесува за развојот на демократските процеси, што така и конкретно дејствување кон подобрување на квалитетот на работата кај државните органи, како опција и како идеја што секогаш се повторува во Парламентот, со овој извештај се гледа дека не може да се користи оваа институција за многу работи во Парламентот. И посебно требаше да се користи овој момент за поквалитетна работа и на Владата како креатор на државната политика. За жал во овој момент оваа цел не е постигната.

Со оглед на фактот дека сите човечки жртви, господа, паднале во времето кога припадниците на МВР воспоставиле целосна контрола над градот и врз општинските органи и целата ситуација беше во нивни раце, се поставува прашање кој беше мотивот на полицијата да отвора оган и да пука во масата. Тоа е прашање кое носи одговорност. Меѓу- тоа, на ова прашање Анкетната комисија не одговори, што требаше да се простудира и целосно да му се објасни на Парламентот и на јавноста дека полицијата на 9 јули беше однапред подготвена да предизвика скандал во Гостивар, бидејќи така им беше наредено од првиот човек на ова Министерство, господинот Чокревски. Сега се бара покренување на постапка за утврдување на одговорноста во рамките на МВР за поединци, за евентуалното пречекорување на своите компетенции пропишани со закон. По се изгледа се избегнал со една голема перфидност од она што е вистината за Гостивар. Наместо да се бара

одговорност од министерот како прв човек на Министерството, топката се префрла во еден непознат правец. Тоа се прави од страната на Анкетната комисија и случајот никогаш да не се расветли. Барем таква е мојата констатација, како што беше случајот и со битпазарските настани. Имаше многу факти кои требаше да се наведат во извештајот.

Исто така еден од битните факти за поквалитетен извештај што требаше Комисијата да го искористи и преведувањето и држењето во изолација на господинот Османи од страна на специјалните единици во зградата на општината, беше како акт да се реализира полесно планираната стапица за сите гостиварчани и за градоначалникот господинот Османи. Меѓутоа, Комисијата не ги искористила сите релевантни факти за да подготви еден поквалитетен извештај.

Овој извештај сега завршил со некои предлог мерки од страна на Комисијата. Овие предлог мерки јас лично не ги прифаќам, бидејќи за мене се една празна филозофија и во нив нема ништо и неможат да дадат резултати во расчистување на случајот во Гостивар.

МИРКО ЛАЗАРЕВСКИ:

Почитувам претседателе, почитувани министри, почитувани пратеници,

Гостиварските настани во Извештајот на Анкетната комисија добија свој епилог, иако овој извештај е правен доста долго околу шест месеци, и доста опрезно.

Извештајот како и самите деветојулски настани се доказ дека најдобар лек за секоја болест е тоа, таа да се спречи на време.

По мое длабоко убедување превентивата затаи, работите се одвиваа како се одвиваа и дојде до последиците за кои и денес повторно

се зборува. Дури Комисијата и не ги расветлува во детали причините и остава простор за низа шпекулации.

Во Извештајот Јасно се назначува како вовед, интервенцијата на полицијата е законска, пречекорувања немало, освен како што се констатира во Извештајот, поединечни, со индивидуални варијации, афективни реакции, при што треба да се има предвид времето, просторот, вистинската психоза, стравот и перманентното присуство на неизвесност од време на симнувањето на знамињата до отворање на војна помеѓу бунтовниците и полицијата. Комисијата тој дел го напишала само со констатација дека имало три жртви.

Пречекорувањата од страна на бунтовниците не се нотирани, веројатно затоа што тие не биле во задача на Анкетната комисија.

Комисијата својата работа ја заврши со предлог мерките кои може да се прифатат, но и тука има недоречености.

Јас своите забелешки на Извештајот на Анкетната комисија ги изнесов вчера на Комисијата за меѓунационални односи која го прифати извештајот со 4 "за" 2 гласа "воздржани" и 1 "против" што јасно зборува за различниот пристап и партиската обоеност.

Јас и вчера гласав и денес ќе гласам за овој извештај кој основната задача ја завршил, свесен дека членовите на оваа Комисија на чело со претседателот се вишни политичари и дале еден рационален извештај.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Предлагам тука да прекинеме со работа.

Продолжуваме утре во 11,00 часот.

(Седницата прекина со работабо 16,45 часот.)